

Kunnskapsdepartementet
Opplæringsavdelingen
Pb. 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 12.12.08

Merknader til høring om forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven fra Kunnskapsdepartementet

FO ønsker med dette å komme med merknader knyttet til høring fra Kunnskapsdepartementet om forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven. Vi vil også avgi eget høringssvar.

Generelt sett vurderer vi at forslagene bidrar til en bedre skole – for alle. FO arbeider for en inkluderende skole, som gir god opplæring og bidrar til sosial utjevning. Vi mener at en god og inkluderende skole er tverrfaglig sammensatt, og arbeider for at barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere har en naturlig plass i den norske skolen på alle alderstrinn. Vi mener at dette vil komme hele skolen som organisasjon til gode, sammen med at elever med behov for særskilt oppfølging på denne måten kan bli bedre ivaretatt.

Et sterkt faglig og sosialt skolefellesskap gir læringsutbytte og trivsel for elevene. I denne sammenheng vil vi peke på de muligheter som ligger i en tverrfaglig skole, der sosialfaglig kompetanse er obligatorisk. Barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere representerer en sosial- og helsefaglig kompetanse, som både har viktige kompetansebidrag inn i skolens fellesskap og inn mot særskilte grupper elever og enkeltelever. Når elever strever med å tilegne seg grunnleggende ferdigheter, kan det være ulike årsaker som ligger bak. Læring vil være avhengig av sosiale, emosjonelle og livssituasjonsmessige forhold. God læring for eleven forsterkes også av et godt foreldresamarbeid.

Barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere har kompetanse knyttet til endringsarbeid både i forhold til barn og voksne, og har god kompetanse på samhandling med ulike aktører i dette arbeidet. Vi anser at denne kompetansen er viktig sammen med lærernes kompetanse. Skolen som organisasjon kan utvikle seg ved tilførsel av denne type kompetanse, og målet om en inkluderende skole der den enkelte elev blir sett og opplever utvikling, vil kunne nås ved at flere perspektiver er representert i skolen.

Særlig for å oppnå intensjonene i forslagene om plikt til forsterket opplæring, bestemmelser om tilrettelegging for å sikre elevers sosiale tilhørighet og skolens plikt til å samarbeide med foreldrene, vil barnevernpedagogers, sosionomers og vernepleieres kompetansebidrag kunne komme til nytte. Vi vil i det nedenstående kommentere de fleste av forslagene fortløpende.

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
23 06 11 70

Telefaks:
23 06 11 14

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

Lovfesting av plikt til forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk på 1.-4. årstinn:

Forslaget innebærer en styrket innsats overfor 1.-4. årstrinn for å sikre at elevene har de nødvendige forutsetninger i norsk/samisk og matematikk for den videre skolegangen. Vi mener dette er en riktig innsats, og at tiltakene som innebærer større lærertetthet og mer spesialisert lærerpersonell, vil gi uttelling. At det følger penger med tiltakene er en forutsetning for at tiltakene gjennomføres. Fokus skal være på elever med svake ferdigheter, og vi mener at dette også vil komme de faglig sterke elevene til gode.

Organiseringen av den forsterkede opplæringen vil være opp til den enkelte skole, basert på hva slags behov elevgruppen til enhver tid har. Det er viktig at skoleeier og tilsynsmyndigheter følger opp dette. Vi er glad for at midler følger plikten.

Vi er enige i at skolens plikt til å gi forsterket opplæring ikke skal være knyttet til enkeltvedtak. Dette bidrar til å understreke at det er i fellesskapet og fellesskapets ansvar at skolens elever lærer og trives. Skolefellesskapet må legges til rette slik at alle elever tilegner seg nødvendige kunnskaper og ferdigheter, og dette følger av en mer inkluderende skole.

Endring av bestemmelser om organisering av elever i grupper – kravet til elevers sosiale tilhørighet:

Fokus på elevers sosiale tilhørighet bidrar til at flere elever kan oppleve trivsel og trygghet i skolehverdagen, og at skolefellesskapet styrkes, med utgangspunkt i de ulike klassene/gruppene elevene tilhører. FO støtter at denne bestemmelsen innføres.

En annen viktig følge av dette kan også være at det er lettere for foreldre å engasjere seg i miljøet og å utvikle gode foreldrenettverk. Det å ha et forutsigbart utgangspunkt for hvor eleven tilhører og hvilke andre elever og foreldre som har tilhørighet til den samme klassen/gruppen, skaper større trygghet og mulighet for bedre trivsel for foreldre. Gode foreldrenettverk og foreldres deltagelse i skolemiljøet er viktig generelt for oppvekstmiljøet for barn og unge.

Lovfeste plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen:

FO støtter at plikten for skoleeier til utarbeidelse av årlig rapport skal formaliseres. Vi oppfatter at utgangspunktet for denne formaliseringen omhandler at skoleeiere ikke tilstrekkelig tar sitt ansvar for utviklingen i skolen, og at en slik årlig rapportavgivelse sikrer at skoleeier behandler spørsmål knyttet til utviklingen i skolen.

I et helhetlig perspektiv er det viktig at skolenes rapportering og innholdet i dette er mest mulig samordnet. Målet må være å gjøre en størst mulig samordning på tvers av ulike politiske og administrative systemer. Gode datasystemer i skolene som evt. kan kobles opp mot rapportering er viktig å utvikle både med tanke på kvalitet og effektivisering av tidsbruk til formålet. Vi anser det som vesentlig for kvaliteten på rapporteringen at ansatte i skolen opplever rapporteringen som nyttig i utviklingen av skolen.

Presisering av minoritetsspråklige elevers rett til utvidet opplæring i videregående opplæring med inntil 2 år:

FO støtter at presiseringen av minoritetsspråklige elevers rett til utvidet opplæring, i videregående opplæring med inntil 2 år foretas i regelverket. Dette er viktig for at deres muligheter for grunnleggende opplæring er reell, som grunnlag for videre yrkes- og utdanningsliv.

Presisering av plikt til foreldresamarbeid i grunnopplæringen:

Det foreslås å hjemle nærmere regulering av foreldresamarbeidet i forskrift på generell basis. FO støtter dette. Selv om foreldresamarbeidet er regulert fra før i opplæringsloven, tror vi en sterkere lovfesting er nødvendig for at skoleeier sørger for at den enkelte skole utvikler et godt samarbeid med de foresatte. Videre vurderer vi at forskriften kan bidra til etablering av gode strukturer for samarbeid og initiere videre utvikling av god praksis på området. Forskning viser at elevens læringsutbytte har sammenheng med foreldres sosioøkonomiske status og deltagelse. Skolens samarbeid med foreldrene er derfor viktig.

Lovfeste rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskoleopplæringen

FO vurderer at denne lovfestingen bidrar til et bredt fokus på hva fysisk aktivitet er, og gir et godt grunnlag for at elever på ulike måter får utfolde seg fysisk. Vi støtter innføringen, og er fornøyd med at det følger midler for at skolene kan igangsette dette.

Vi synes det videre er fornuftig at hjemlingen i lov åpner for igangsetting av ytterligere andre aktiviteter som ikke er opplæring i fag, og imøteser for eksempel tilbud om leksehjelp som følge av dette.

Endring av bestemmelser om private skoler for funksjonshemmede

FO støtter departementets vurderinger om de private skolenes plass i det norske utdanningssystemet. Vi vil at den offentlige skolen skal være for alle, og at det skal generelt sett skal være færrest mulig spesialskoler knyttet til den grunnleggende opplæringen.

Vi mener at kriteriene som skal settes knyttet til hva slags sats som skal følge den enkelte elev i disse skolene, blant annet må omhandle:

- elevens læringsmål og elevens potensiale
- hva slags tilrettelegging behøves for måloppnåelse
- hvor mye bistand trenger eleven i de ulike delene av opplæringen: hvor stor personaltetthet og hva slags kompetanse skal personalet ha?
- vurdering av utstysbehov og særskilt fysisk tilrettelegging

De ulike elevenes behov vil utløse ulikt behov for ressurser. Kriteriene må utformes på en måte som gjør at graden av behovet for ressurser på avgjør hvilken tilskuddsats som blir aktuell. Departementet må fastsette nivået som utløser høyeste sats.

Vi ønsker lykke til videre med utviklingen av en god skole for alle!

Med vennlig hilsen

Randi Reese
Forbundsleder

Ellen Galaasen
Fagkonsulent